

## **U Z N E S E N I E**

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Juraja Klimenta a sudcov JUDr. Milana Karabína a JUDr. Petra Szaba prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom v Bratislave 21. júna 2011 sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, z 10. mája 2011, sp. zn. BB-4Nt 1/2011, a takto

### **r o z h o d o l :**

Podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. napadnuté uznesenie **sa z r u š u j e** a Špecializovanému trestnému súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, **sa ukladá**, aby vo veci **znovu konal a rozhodol**.

### **O d ô v o d n e n i e**

Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica, uznesením z 10. mája 2011, sp. zn. BB – 4Nt 1/2011, podľa § 83 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. zamietol návrh prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na zhabanie vecí a to peňažnej sumy vo výške 800 Sk (26,55 eur) patriacej M. L., nar. X., bytom U., ukrajinskej štátnej príslušnosti.

Svoje rozhodnutie súd odôvodnil tým,

- že ukrajinskému štátnemu občanovi M. L. bolo uznesením vznesené obvinenie pre prečin podplácania podľa § 333 ods. 1 písm. b/ Tr. zák. na tom skutkovom základe, že v B. dňa 13. mája 2007 v čase okolo 09.00 hod. na P. po tom, ako ho hliadka OO PZ Staré mesto - Východ, Bratislava v zložení ppráp. B. J. a nstržm. B. C. kontrolovala a rozhodla sa predviesť na OO PZ v zmysle § 18 ods. 3, 4 zák. č. 171/1993 Z. z. o Policajnom zbore

v znení neskorších noviel za účelom zistenia totožnosti, počas predchádzania opakovane ponúkal členom hliadky peniaze so slovami: „nerobte mi zle, pustite ma, niekde ma vypustite a tu máte za to peniaze“ a následne z vrečka nohavíc vybral sumu vo výške 800 Sk, ktoré dal do rúk nstržm. B. C.,

- že trestné stíhanie vedené na území Slovenskej republiky vyšetrovateľ prerušil podľa § 228 ods. 2 písm. a/ Tr. por., pretože obvinený M. L. odišiel z územia Slovenskej republiky a pre jeho neprítomnosť nebolo možné vec náležite objasniť, kde následne prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky podal dňa 16. januára 2008 pod č. VII/1 Gv 79/07 - 11 žiadosť o prevzatie trestného stíhania príslušným kompetentným úradom Ukrajiny,

- že dňa 10. februára 2009 prokurátor Volovetského okresu, starší poradca justície v konaní vedenom pod č. 7403008 rozhodol, že trestné konanie proti M. P. L. podľa § 369 ods. 1 Trestného zákonníka Ukrajiny zastavuje pre chýbajúce v jeho činoch znaky skutkovej podstaty trestného činu, kde v odôvodnení rozhodnutia o zastavení trestného stíhania sa uvádza, že subjektívna strana skutkovej podstaty trestného činu podľa § 369 ods. 1 Trestného zákonníka Ukrajiny poukazuje na jeho spáchanie len s úmyslom, čo materiály konania nepotvrdzujú,

- a že na základe čl. 88 ods. 1 Zmluvy medzi Československou socialistickou republikou a Zväzom sovietskych socialistických republík o právnej pomoci a právnych vzťahoch v občianskych, rodinných a trestných veciach zo 16. mája 1983 (ďalej len „Zmluva“) sa zmluvné strany zaviazali navzájom si na žiadosť odovzdávať veci, ktoré boli použité na spáchanie súdne trestného činu, pre ktorý je vydanie možné, veci, ktoré boli určené na spáchanie trestného činu, veci, ktoré môžu slúžiť ako dôkaz v trestnom konaní. Tieto veci sa odovzdávajú aj v tom prípade, ak k vydaniu páchatel'a nedôjde z dôvodu smrti, úteku, alebo z iného dôvodu. Súd bol toho názoru, že prevzatím trestného stíhania druhou zmluvnou stranou spadá konanie o návrhu na zhabanie veci už len pod jurisdikciu tej strany, ktorá podľa Zmluvy trestné stíhanie prevzala a ďalšie konanie v tejto veci na území Slovenskej republiky je nezákonné.

Proti tomuto uzneseniu zahlásil prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) ihneď po jeho vyhlásení sťažnosť.

V písomných dôvodoch sťažnosti prokurátor uviedol, že rozhodnutie súdu považuje za neopodstatnené a nezákonné. Trvá na skutočnostiach uvedených v návrhu na zhabanie vecí. Je toho názoru, že zákonné podmienky pre uloženie tohto ochranného opatrenia boli v danom prípade splnené. Poukázal na to, že Zmluva, z ktorej súd vychádzal, je síce platná a účinná, ale len v oblasti občianskych a rodinných vecí, no čo sa týka trestných vecí, postupuje sa výlučne podľa Európskeho dohovoru o odovzdávaní trestného konania z 15. mája 1972 (ďalej len „Dohovor“), ktorý Ukrajina ratifikovala 28. septembra 1995 s platnosťou od 29. decembra 1995 a tento Dohovor žiadne ustanovenie, z ktorého by vyplývala povinnosť odovzdávať veci, ktoré boli určené alebo použité na spáchanie trestného činu spolu s odovzdaním trestného konania, neobsahuje. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie podľa § 194 ods. 1 písm. b/ Tr. por. zrušil a prikázal súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd rozhodujúci o riadnom opravnom prostriedku zistil, že sťažnosť je prípustná (§ 299 ods. 3 Tr. por.), bola podaná oprávnenou osobou (§ 186 ods. 1 Tr. por.) a v zákonom stanovenej lehote (§ 187 ods. 1 Tr. por.).

Najvyšší súd Slovenskej republiky preto postupom podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výroku napadnutého uznesenia, proti ktorému prokurátor podal sťažnosť, ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo a dospel k záveru, že sťažnosť prokurátora je dôvodná a na jej podklade je potrebné napadnuté uznesenie zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa, aby vo veci znovu konal a rozhodol.

Primárne Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že zistil podstatné chyby konania, ktoré vydaniu napadnutého rozhodnutia predchádzali.

V zmysle čl. 47 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) sú si všetci účastníci v konaní pred súdmi, inými štátnymi orgánmi alebo orgánmi verejnej správy rovní. Kto vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa vedie konanie pred súdom, iným štátnym orgánom alebo orgánom verejnej správy, má právo na tlmočníka.

Citovaný článok ústavy sa premietol aj v základných zásadách trestného konania, konkrétne v § 2 ods. 20 Tr. por., podľa ktorého, ak obvinený, jeho zákonný zástupca, poškodený, zúčastnená osoba alebo svedok vyhlási, že neovláda jazyk, v ktorom sa konanie

vedie, má právo na tlmočníka a prekladateľa.

Zo spisového materiálu, konkrétne zo zápisnice o výsluchu obvineného z 13. mája 2007 (v spise na č. l. 14 a nasl.) vyplýva, že M. L. pri výsluchu vyhlásil, že neovláda slovenský jazyk, žiadal tlmočníka a súhlasil s tlmočením do ruského jazyka, ktorému rozumie, hoci jeho rodným jazykom je jazyk ukrajinský. Z obsahu spisového materiálu (v spise na č. l. 48) je tiež zrejmé, že rozhodnutím Oddelenia cudzineckej polície Policajného zboru Bratislava zo 14. mája 2007, č. p. PPZ -148-4/HCP-BA-OCP-AV-2007, bol M. L. administratívne vyhostený a zároveň mu bol určený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky na dobu 5 (päť) rokov, t. j. do 14. mája 2012, s povinnosťou vycestovať z územia Slovenskej republiky do 3 dní od vydania rozhodnutia, t. j. do 17. mája 2007. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 14. mája 2007.

Práve s poukazom na uložený zákaz vstupu na územie Slovenskej republiky, ale i s prihliadnutím na cestovné náklady, ktoré by boli podstatne vyššie ako suma 800 Sk (26,55 eur), bolo vysoko pravdepodobné, že sa M. L. verejného zasadnutia na súde v Banskej Bystrici nezúčastní. Za daného stavu by potom efektívnejšie vyznieval postup, ktorým by súd písomne vyzval menovaného, aby sa k doručenému a preloženému návrhu prokurátora na zhabanie veci v určenej lehote písomne vyjadril.

Z pripojenej doručky (v spise na č. l. 4) ale nevyplýva skutočnosť, že by prvostupňový súd M. L. spolu s predvolaním na termín verejného zasadnutia súčasne doručoval aj návrh prokurátora na zhabanie veci, hoci sudca v úprave taký pokyn dal. Z obsahu spisového materiálu už vôbec nevyplýva, že by súd zabezpečil preklad predvolania, ako aj návrhu na zhabanie veci do ukrajinského jazyka. Nakoniec súd nezabezpečil ani preklad samotného napadnutého uznesenia.

M. L. ako zúčastnená osoba mal nepochybne právo na to, aby s ním súd konal v jeho materinskom ukrajinskom jazyku (§ 2 ods. 20 Tr. por.), a tiež právo sa k návrhu prokurátora na zhabanie veci vyjadriť (§ 45 ods. 2 písm. a/ Tr. por.), a to aspoň v písomnej podobe. Najmä o týchto právach bol súd povinný M. L. poučiť a umožniť mu ich plné uplatnenie. Prvostupňový súd v tomto smere nepostupoval, keď síce opatrením z 13. apríla 2011, sp. zn. BB – 4Nt 1/2011, pribral do konania Ing. K. R. ako tlmočníka z jazyka slovenského do jazyka ukrajinského a naopak a zabezpečil aj jeho účasť

na verejnom zasadnutí, no do konania nepribral prekladateľa a nezabezpečil preloženie ani jednej písomnosti, ktorú M. L. doručoval, čím mu znemožnil uplatnenie jeho práv. Súd týmto postupom tak konanie, ktoré predchádzalo vydaniu napadnutého uznesenia, zaťažil podstatnými chybami.

Odhliadnuc od týchto pochybení potom prvostupňový súd vo svojom rozhodnutí dospel aj k nesprávnemu právnemu záveru.

Podľa § 83 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., ak nebol uložený trest prepadnutia veci uvedenej v § 60 ods. 1, súd uloží zhabanie veci, ak patrí osobe, ktorú nemožno stíhať alebo odsúdiť.

V konaní nebolo pochyb o tom, že vlastníkom peňažnej čiastky 800 Sk (26,55 eur), o ktorú v konaní ide, je M. L.. Sporným nebola ani skutočnosť, že uznesením prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky z 1. októbra 2010, sp. zn. VII/1 Gv 79/07-24, právoplatným dňa 18. októbra 2010, ktorým bolo trestné stíhanie voči osobe M. L. podľa § 215 ods. 1 písm. d/ Tr. por. s poukazom na § 9 ods. 1 písm. g/ Tr. por. zastavené, vznikla prekážka právoplatne rozhodnutej veci (*rei iudicate*), pre ktorú už nie je možné osobu M. L. stíhať ani odsúdiť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky tak zhodne s názorom prokurátora dospel k záveru, že zákonné podmienky pre uloženie ochranného opatrenia podľa § 83 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. sú v tomto prípade splnené. Na uvedenom závere nič nemení ani skutočnosť, že trestné stíhanie M. L. bolo odovzdané na Ukrajinu, ani samotný výsledok trestného konania na Ukrajine.

Úlohou súdu prvého stupňa tak bude zabezpečiť preklad písomností (návrhu na zhabanie veci, uznesenia súdu prvého stupňa i uznesenia nadriadeného súdu) do ukrajinského jazyka, následne všetky tieto písomnosti spolu s písomnou výzvou na vyjadrenie sa k podanému návrhu na zhabanie veci v určenej lehote doručiť M. L. a až následne vo veci znova rozhodnúť, pričom súd prvého stupňa bude pri svojom rozhodovaní viazaný právnym názorom vysloveným v tomto rozhodnutí.

Z uvedených dôvodov preto Najvyšší súd Slovenskej republiky o sťažnosti prokurátora rozhodol tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti tohto uznesenia.

Toto uznesenie bolo prijaté jednomyseľne.

**P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.**

**V Bratislave dňa 21. júna 2011**

**JUDr. Juraj K l i m e n t, v. r.**  
**predseda senátu**

Za správnosť vyhotovenia : Ing. Alžbeta Kóňová